

zijn, al scheen Rome geheel in België te  
triumfeeren. Althans enkele Evangelisten der  
Zendingkerk vonden hier en daar een huis-  
gezin waar men niet ter misse ging, Gods  
Woord las en Psalmen zong; al kende men de  
»voort« niet meer. Die broeders en zusters  
in Vlaanderen, »geuzen« genaamd, die in de  
verstrooiing waren, zijn door den arbeid der  
Belgische Zendingkerk verzameld en wist  
hoeveel er nog te verzamelen zijn, indien  
men van stad tot stad en van dorp tot dorp  
arbeiden kon.

De Belgische zendingkerk, — wel te onder-  
scheiden van de Belgische Staatskerk, die men  
het best met het Synodale Genootschap ten  
onzen kan vergelijken, omdat zij allerlei ele-  
menten in een lichaam zoekt te vereenigen,  
en waarvan de leeraars staatsrechtelijke ont-  
vangen en waarin van het oefenen van leer-  
recht geen sprake is, — staat in nauwe betrek-  
king tot de Kerk. Gereformeerde kerk van  
Nederland, met welke zij wat haar organisatie  
aangaat ook de meeste overeenkomst heeft.  
Mocht, door 's Heeren genade, de vereeniging  
met de Chr. Gereformeerden met de Neder-  
landsche Gereformeerden, tot stand komen, dan  
worden we ook met de Belgische broeders  
vereenigd. Dit neemt niet weg dat niets ons  
verhindert om hen, die in het Zuid-Nederland,  
waar eenmaal de kerk des Heeren zoo heerlijk  
bloede en waar den hof met zooveel mar-  
telaarsbloed is gedrenkt, de banier van Gods  
Woord en van het beginsel »de Vrije Kerk«  
zoo moedig omhoog houden, met gebed en  
gave te steunen. Wie zijne sympathie aan de  
strijdende broeders wil toonen, hij zende zijne  
gave aan het adres van Dr. Kennedy Auct.  
algemeen secretaris, die te Brussel, Chaussée  
d'Ixelles, woont. Diens jongste bericht ontrent  
den toestand zijner kerk besluit met de woer-  
den: »Het schijnt mij toe, dat de Protestantse  
kerken verplicht zijn om de Belgische Zen-  
dingkerk te helpen. De Heere geve dat deze  
roepstem gehoord worde, en dat ons rijkere  
middelen geschonken worden om dit rijk ge-  
zegd werk voort te zetten en uit te breiden.  
Wij vertrouwen op de barmhertigheid van onzen  
Vader die in de hemelen is en op de sympathie  
zijner kinderen.«

Dit vertrouwen worde niet beschaamd!  
WINCKEL.

## Voor Kinderen.

OLAF DE NOOR.

XL.

De overwinning.

Op een neveligen naajasmorgen, wierp het  
schip de Draak, op 't welk zich Olaf en zijn  
makkers bevonden, het anker in een der vele  
bochten of inhammen, die het land op Noor-  
wegens kusten heeft. Er was haast met de reis  
gemaakt; want in dien tijd was de Noordzee  
des winters onbevaarbaar, gelijk trouwens meer  
zeen, zooals blijkt uit hetgeen we van Paulus'  
reis naar Rome in de Handeligen lezen.

Gelukkig was de tocht volbracht. Men was  
zoo wijs geweest niet rechtstreeks naar Dron-  
theim te zeilen, maar wat zuidelijker te landen.  
De mannen waren allen vol hoop en moed.  
Zij vertrouwden op Olaf's dapperheid en boven-  
dien meenden zij, dat de God der Christenen,  
die nu immers ook door hen werd aangebeden,  
en zooveel machtiger was dan hun oude goden,  
zeker hun vijanden, die nog Thor en Wodan  
diensten, zou bestrijden en verslaan. Zij be-  
griepen, dat niet ge, van het Christendom nog  
goed als niets en redeneerden over den Heere  
even dwaas als vroeger de Syriërs over den  
God van Israël.

Zoodra 't schip geland was, gingen eenige  
mannen uit om te zien of zij in de dorpen  
dichtbij konden te weten komen, hoe het op  
het oogenblik met de zaken stond. Het duurde  
niet lang of de boden kwamen terug. Zij brach-  
ten voor Olaf goede tijding mee.

»Na den dood van koning Trygve«, zoo  
spraken de boodschappers, »is er in het konink-  
rijk Drontheim twist ontstaan om den troon. Vijf  
of zes opperhoofden en edelen zijn in strijd er  
om geraakt. Elk heeft zijn aanhang; maar totnogtoe  
heeft geen het den anderen kunnen afwinnen.  
Doch als gij, Olaf, de zoon van denouden  
vorst, u maar vertoont, dan zullen zeker duiz-  
enden tot u komen en zal weldra een geheel  
leger onder uw bevelen staan.«

't Was natuurlijk dat deze meedeelingen den  
prins met vreugd en blijde hoop vervulden.  
Er werd raad gehouden en men besloot ten  
spoedigste het schip te verlaten en landwaarts  
in te trekken.

Met hun fraaiste kleederen aan en hun wapen-  
nen in de hand togen de mannen voort.  
Weldra kwamen zij aan bewoonde plaatsen en  
maakten zich aan het volk bekend. Nu bleek  
het dat de uitgezonden waarheid hadden  
gesproken. Want nauwelijks had het volk ver-  
noemen dat prins Olaf, de zoon van denouden  
koning, was teruggekeerd, om het rijk dat hem  
rechtmatig toekwam in bezit te nemen of alle  
mannen voegden zich bij hem.

De kleine schaar groeide weldra tot  
eenige honderden. In elk dorp waar zij  
verschenen sloten zich nieuwe volgers aan.  
't Was nog niet vergeten welk een dapper  
strijder Olaf was; en hoe koning  
Trygve hem naar 't leven had gestaan. Van  
alle zijden daagden er lieden op die met en  
onder den prins wilde strijden, in de hoop  
op verhoogen en eer, wanneer hij, waaraan  
ze niet twijfelden, de overwinning zou behalen.

Velen, die zich eerst gevraagd hadden bij een  
of ander der edelen, die twisten om de kroon,  
verlieten hun aanvoorders en sloten zich nu  
de oude erfgenaam was wedergekeerd, bij dezen  
aan. En bovendien geloofden de meesten dat  
zoodoende de strijd in het land het eerst ein-  
digen zou, nu er weer een koning zou komen  
tegen wiens niemand iets kon inbrengen.

zien aan welken kant de overwinning wezen  
zou. Niet alleen was het leger der vijanden  
zwakker dan het andere, maar bovendien waren  
Olaf's strijders vol moed, en de anderen twijfel-  
moedig en daardoor reeds niet sterk.

Vroeg in den morgen begon de strijd in  
een eng dal, door hooge bergen met zwaar ge-  
boomte begroeid ingesloten. De vijanden had-  
den zich daar verschanst om aan Olaf's leger  
den doortocht te betwisten en het, zoo moge-  
lijk, terug te drijven.

Toen de prins en zijn leger naderden werd  
hun een ware hagelbui van pijlen tegemoet  
gezonden, die echter wegens den grooten af-  
stand en den felle wind niet veel schade deden.  
Hoe meer men echter voorttrok hoe gevaar-  
lijker 't werd. Want de vijanden hadden groote  
rotsblokken bijeengebracht, en beproefden die  
op de voorttrekkenden te werpen.

Nu werd goede raad door. Verder gaan was  
zoo goed als den dood in de kaken loopen.  
Na kort beraad tusschen Olaf, Sigurd en de  
twee andere oversten Erik en Thorwald besloot  
men tot een krijgslist. Op een gegeven teken  
trok plotseling heel 't leger terug. Luid vreug-  
dgeschreeuw en gejubel klonk nu van de ber-  
gen, waar men meende dat Olaf en de zijnen  
op de vlucht sloegen. Doch het zou anders zijn.  
Ongemerkt sloop een kleine bende de rots-  
paden op, en terwijl de vijanden zich naar  
beneden spoedden, stegen de anderen steeds  
hooger tot zij den bergkamp bereikten en door  
het opsteken van een vaar naar het teken van  
gaven. Nu wendden ook Olaf en de zijnen zich  
om en in een oogenblik zagen de vijanden zich  
als tusschen twee vuren. Eenigen ontkwamen  
naar Drontheim; de anderen werden gedood of  
gaven zich gevangen, om dit lot te ontgaan.

Nog eer de middag aanbreek was de strijd  
beslist. Olaf had overwonnen en rukte nu in  
zegepraal met de strijders naar Drontheim op,  
waar het volk zich gereed maakte om hem  
feestelijk en hartelijk te ontvangen.

HOOGESBEEK.

## Gereformeerde Gezindheid

Ned. Ger. Kerken.

TOT DE EVANGELIEBEDIENING TOEGELATEN:  
J. Brouwer, cand., die het beroep heeft aange-  
nomen naar Naaldwijk.

BEROEPEN: Giessen-Nieuwerker, J. J. A. Ploot van  
Amstel te Rotterdam, cand., te Alkmaar, te Ben-  
nekom, te Meppel, te Langhout, te Haarlem, te  
Alkmaar, te H. Feringa te Klundert, te Leiden, R.  
J. W. Rudolph te Heineoord.

BEDANKT: Parnierend, K. Stelma te Wijkkel.

Christelijke Gereformeerde Kerk.

BEROEPEN: Oud-Vosmeer, R. Loman te Her-  
wijnen.

BEDANKT: De Lier (bij Delft), A. de Vlieg te  
Halfweg, — Oud-Beerland c. a., A. Brink te Alm-  
kerk, — Lodi (Noord-Amerika), G. J. Weijenber-  
g te Putten op de Veluwe (3de maal), — Leens, J.  
van Haeringen te Werkendam.

Synodale Genootschapskerk.

ACHTTAL: Scheemda, J. J. H. Bange te Wester-  
broek, D. Cammiegier te Goor, H. Doorenbosch te  
Kollum, H. G. André Douwes te Dwingeloo, G.  
Pelink te Farnsum, F. Piiper te Berkhout, P. Ro-  
gaar te Midwolde en P. R. Warmolts te Exsta.

ZESTAL: Schoonhoven, A. H. L. de Bel te Water-  
ingen, J. A. van Boven te Berg Ambacht, H. J.  
Hartgerink te Monnikendam, J. P. Hatink Jr. te  
Leimuiden, J. J. Botsman te Zoutmeer en Zegwaard  
en A. J. van Wijngaarden te Mijldrecht.

DRIETALLEN: Amsterdam, (Vac. J. J. L. ten  
Kate), F. H. J. Gründelner te Delft, F. Romijn  
Aen. te Leeuwarden en J. M. Snelhage te Haar-  
lem, (Vac. Kralenbeek), A. F. Adriaan te Zwolle,  
P. Doedes te Zutten en W. L. Welter Jr. te  
Arnhem, (Hoogd. dienst), E. L. S. E. Felke te  
Cronenberg (bij Elberfeld), Chr. A. Noel te Huch-  
tingen (bij Bremen) en G. P. A. Thienhaus te Burg  
bij Maagdenburg, — Zuidlaren, Douwes te Dwin-  
gelo, Van Giffen te Diever en Spandau te Beets, —  
Ternumten en Borgweer, R. J. Hazellhof te Blij-  
ham, W. Hellema te Woldendorp en W. Ocken te  
Beerta.

TOEGANG VAN BEROEP: Den Burg (Texel) D.  
Ozinga, cand., te Nieuwer-Amstel, Egmond aan Zee,  
H. L. Kniphuizen, cand., te Abbeek, — Tull, L.  
A. F. Creutzberg te Beckbergen, — Kollumer-  
waag en Wichmond, Chr. Broekhuizen, cand., te  
Neerboosch, — Lopiker Kapel, P. van Willenswaard,  
cand., te Schoonhoven, — Goings c. a., M. Buis-  
kool te Oostwold.

BEDANKT VOOR TOEGANG VAN BEROEP: Burg  
(op Texel), D. Ozinga, cand., te Nieuwer-Amstel.

BEROEPEN: Neerlandbroek, K. E. van Griethuis-  
ten Sneek, — Oosterland (op Duiveland), J. J. de  
Kat Angelino te Delft, — Middelle, Fetter te Wier-  
gerwaard, — Varik, G. Boersma, cand., te Utrecht,  
— Zwijndrecht, H. Metsje Schiedam, — Oudemirdum  
c. a., D. Ozinga, cand., te Nieuwer-Amstel, —  
Leidschendam, G. Spijkerboer te Krimpen aan den  
IJssel, — Nieuwerker aan den IJssel, J. Ph. Hat-  
ink Jr. te Leimuiden, — Ingen, G. J. Weijland te  
Austerlitz (bij Zeist), — Kerkwerve, P. van Willens-  
waard, cand., te Schoonhoven, — Op en Neder-  
Andel, Th. G. O. Rappard, cand., te Wijk (bij  
Heusden), — Molkenwerum, G. Boersma, cand., te  
Utrecht, — Foudgum en Raard, K. A. de Groot,  
cand., — Veen, J. C. G. Gobius du Sart te Ben-  
huizen, — Dreischor, S. Hazellhof, cand., — Est,  
H. A. Lemmans te Oostwold, — Sijgards, Cand. Chr.  
Broekhuizen, cand., te Neerboosch, — Ter Neuzen,  
J. Osswaarde te Sluis, — Hoogdoolen c. a., Nie-  
veen, Varik en Gastmeier c. a., G. Boersma, cand.,  
te Utrecht, — Serooskerke, R. Hazellhof te Blij-  
ham, — Bruinisse, J. Bolkestein te Ter Aar, —  
Monster, K. E. van Griethuis-Hm. te Sneek, —  
Dooveren en Genderen, Chr. Broekhuizen, cand., te  
Neerboosch, — Leikum en Midlum (ol. Leeuwarden),  
D. C. de Haas te Beersum, — Vleuten, K. A. de  
Groot, cand., te Utrecht, — 's Heer Hendrikssin-  
den c. a., A. F. C. Pont, cand., te Utrecht, —  
Wichmond, Chr. Broekhuizen, cand., te Neerboosch,  
— Everdingen, Joh. van den Kleboom te Buren.

AAANGEROEPEN: Nieuweven c. a., R. H. Offerhaus,  
cand., te Utrum, — Augustinus, P. van Binnendijk,  
te Garijnsum, — Dornburg, F. Ch. Geerting, cand.,  
te Utrecht, — Brandwijk en Gibeland, W. A. Brons-  
veld te Oldelammer, — Wijkkel (Gaasterland), D.  
Ozinga, cand., te Nieuwer-Amstel, — Shipwijk, S.  
van Dalen, cand., — Wedde, G. Salomons te Nieuwe  
Pekela.

BEDANKT: Kollumerwaag en Kropswolde G. Tim-  
mer, cand., te Alkmaar, — Aalst en Oost- en West  
Souburg, J. C. G. Gobius du Sart te Benhuizen, —  
Oosterland, Schore en Vlakte en Wanneperveen, G.  
Boersma, cand., te Utrecht, — Bablonienbroek, Th.  
G. C. Rappard, cand., te Wijk (bij Heusden), — Vleu-  
ten, S. van Dalen, cand., te Utrecht, — Gastmeier  
c. a., Varik, Molkenwerum, Hoogdoolen c. a., Nijveen  
en Waverveen, G. Boersma, cand., te Utrecht, — Kat-  
tendijke, Stavenisse en Wilhelminadorp, F. C. Geerting,  
cand., te Utrecht, — Houwen en Kortenhoef, D. Ozinga,  
cand., te Utrecht, — Berilium (Friesland), J.  
van Dalen, cand., te Utrecht, — Nieuwvliet, Chr. Broekhuizen,  
cand., te Neerboosch, — Goudraan, Schraard en Oude-  
mirdum c. a., D. Ozinga, cand., te Nieuwer-Amstel, —  
St. Antoniepolder, Chr. Broekhuizen, cand., te Neer-  
boosch.

## Advertentiën.

Den 15den Juni a. s. hopen onze hart-  
telijk geliefde ouders, behuwd- en groot-  
ouders:

PAULUS GOEDHUYNS

JACOBA HENDRIKA COENRAADTS,  
den dag hunner

25-jarige Echtvereeniging

te herdenken.

Met dank aan den Heere.

W. GOEDHUYNS Pz.

G. M. J. WINTER.

E. G. WINTER—GOEDHUYNS.

P. M. GOEDHUYNS.

P. W. WINTER.

S. P. WINTER.

G. M. WINTER.

Amsterdam, 3 Juni 1890.

Door 's Heeren goedheid beviel heden voor-  
spoedig van een welgeschapen ZOON,  
JELTJE P. VAN DER ZIJL, geliefde Echt-  
genoot van

S. J. GERBRANDIJ.

Goingsmieden, 4 Juni 1890.

Heden avond heeft de Heere plotseling  
onze innig geliefde echtgenoot en moe-  
der, Vrouwe

YDA JOHANNA JACOBA LION

CACHET—VAN REENEN,

tot zich genomen. Het leven was haar

Christus, het sterven gewin. Diepbedroefd.

F. LION CACHET, v. d. M.

R. A. J. W. LION CACHET.

Rotterdam, 23 Mei 1890.

Eenige kennisgeving.

Nederlandsche Vereeniging van

Vrienden der Waarheid enz.

Zoo de Heere wil, zal de ALGEMEENE  
VERGADERING gehouden worden op Woens-  
dag 18 Juni c. s., des namiddags te 2 uren, in  
de Kerkeraadskamer der Nederl. Gereform.  
Kerk, Kerkstraat 109, Amsterdam.

Namens het bestuur,

G. H. A. GROSHEIDE, secretaris.

VEREENIGING VOOR HOOGER ONDERWIJS

op Gereformeerden grondslag.

PROGRAM

VOOR DE

Tiende Jaarlijksche Samenkomst,

te houden te Amsterdam, op 18 en 19 Juni 1890.

I.

Op Woensdag 18 Juni, des avonds te 7 uren, zal er een URE DES GEBEDS worden

gehouden in de Boomslootkerk, waarbij als voorganger zal optreden Ds. P. J. W. KLAAR-

HAMER van Middelburg.

II.

Op Donderdag 19 Juni daaraanvolgende zal de Algemeene Vergadering gehouden

worden van des morgens negen tot des middags een ure, in het gebouw »Maison Stroucken«.

De leiding van deze Vergadering is door HH. Directeuren opgedragen aan den Hoog-

leeraar Dr. J. WOLTJER.

III.

Op Donderdag 19 Juni, des namiddags te twee ure, zal een OPENBARE MEETING,

met debat, worden gehouden in het gebouw »Maison Stroucken«, onderwerp: »De Theologi-

sche Faculteit«.

Dit debat zal worden ingeleid door den Hoogleeraar Dr. A. KUYPER.

Voor entree betaalt men f 0.25; doch Leden en Contribuanten hebben gratis toegang.

IV.

Op Donderdag 19 Juni, des namiddags te 5 1/2 uur, broederlijke maaltijd tegen betaling

van f 2.— in het Paviljoen (Vondelpark).

Aan HH. leden of begunstigers, die aan den maaltijd wenschen deel te nemen, wordt

beleid doch dringend verzocht, hiervan vóór 12 Juni kennis te geven, aan den heer

G. H. A. GROSHEIDE Bloemgracht 160 te Amsterdam.

De Regellings-Commissie.

H. POWELS, Voorzitter.

G. H. A. GROSHEIDE, Secretaris.

J. M. SCHAINK, Penningmeester.

J. J. SCHOKKING.

R. VERSLUIS Jr.

W. H. VAN SCHAICK.

P. GOEDHUYNS.

J. GULDEMOND.

H. BYLEVELD.

H. G. YSEBRAND.

De Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen geeft voor de lijnen door haar

geexploiteerd reistourbiljetten geldig van 17 tot 30 Juni. Alle leden en begunstigers, die deze

voordeelige reistourbiljetten wenschen te gebruiken, worden verzocht zoo spoedig mogelijk, met

duidelijke opgave van naam en woonplaats aan het bureau (Keizersgracht 162) de kaart aan

te vragen, die aan het station vertoond moet worden om op de prijsvermindering recht te hebben.

Het gebouw waar de Vergadering zal gehouden worden, staat in de Marixstraat bij het

Leidscheplein No. 400. Van het Centraal Station is het Leidscheplein geheel per Tram te

bereiken. Bij aankomst aan het Rijnspoorwegstation (Weesperpoort), moet men tot aan het

Weesperplein loopen, en daar de Tram opwachten die van d. Plantage komt en naar het

Leidscheplein rijdt.

Bij alle Vergaderingen worden ook toehoorders toegelaten. Maar het recht om als toe-

hoorder de Vergaderingen bij te wonen, wordt uitsluitend verleend: aan de Begunstigers der

Vereeniging; aan hen, die bij de Vereeniging of bij hare scholen ambten of betrekkingen

bekleeden; en voorts aan de belangstellenden, die door het Bestuur der Vereeniging ter

Vergadering worden geïntroduceerd.

AMERIKAANSCHES ORGELS

VAN DE

„FORT WAYNE ORGAN Co.“

SCHOONSTE, SOLIEDSTE en GOEDKOOPSTE.

Vijfjarige garantie van de fabriek, in elk instrument geheel,

bekrachtigd door mijne firma.

Uitgebreide sortering. Geheel rechtstreeksche verbinding en aan-

voer door den Generaal-Agent voor Nederland en Koloniën

C. KETTNER, Amsterdam.

Kalverstraat 52.

N.B. Geen Orgelfabriek ter wereld, die onder zoo bevoorrechte

omstandigheden werkt, als de »Fortwayn Organ Co.« Zij levert het

beste Orgel tot den goedkoopsten prijs. Men onderzoekte.

## Attentie s. v. pl.

Een agent van politie, 33 jaren oud, welke  
om geloofsbeginzel genoodzaakt werd zijn eer-  
vol ontslag aan te vragen, zoekt tegen 1 Juli  
een Burgerbetrekking, waar de Dag des Hee-  
ren niet aan verbonden is. Informatie be-  
treffende zijn persoon en wandel zijn verkrijg-  
baar bij den Kerkeraad der Ned. Gereform.  
gemeente. Men gelieve brieven franco te zen-  
den aan H. WAGENAAR, agent van politie  
te Deventer.

Verschenen bij A. FERNHOUT,

Amsterdam:

De dood des rechtvaardigen.

LEERREDE gehouden op Zondag 4 Mei 1890, na

het overlijden van

Dr. W. VAN DEN BERGH.

Met een kort levensbericht van den ontslapene,

DOOR

H. W. VAN LOON,

Predikant te Amsterdam.

Prijs f 0.15.

De Geldigheid

van de

Oude Kerkenordening

der

Nederl. Gereformeerde Kerken.

REDE

gehouden bij de overdracht van het Rec-

toraat der Vrije Universiteit,

den 21sten October 1889,

DOOR

F. L. RUTGERS,

Theol. Dr. en Prof.

Met aantekeningen en actestukken.

Prijs f 1.20.

Amsterdam. J. A. WORMSER.

Tractaat van den Sabbath.

Historische dogmatische studie,

DOOR

Dr. A. KUYPER.

Prijs f 1.60. Gebonden f 2.10.

Amsterdam. J. A. WORMSER.

Verschenen bij H. TEN HOOVE, te Utrecht:

ELIZA DE PROFEET.

Veertig Leerredenen

VAN

Dr. F. W. KRUMMACHER,

in leven Gereform. Predikant te Elberfeld.

Tweede Druk.

Dit werk is sinds lang uitverkocht en wordt

nog veel gevraagd. Het zal thans verschijnen

in 18 afleveringen à f 0.25, zoodat het geheel

niet meer dan slechts f 4.50 zal kosten.

Vrije Universiteit.

Dit nummer van de *Herant* is het vóór-